

EN CLEO I EN ROB

1

Les hores eren lleugeres com esponges de bany

Vaig portar la Cleo i en Rob a casa una setmana després que es morís el meu pare. La Cleo i en Rob són dos peixos taronges d'aigua dolça i vaig trobar-los a la venda en un aquari llardós que hi havia al costat del taulell de la botiga d'animals. Jo buscava una altra cosa, una que tingués un cor calent i un pelatge suau, com un gat. La dependenta, al final, em va convèncer que els peixos no donen gens de feina i que ofereixen la mateixa companyia que un gat i exigeixen molt menys compromís. Em va semblar el senyal definitiu.

Vaig passar molt de temps mirant de determinar a quin exemplar estava predestinada; triant. Vaig assenyalar amb el dit el més espantadís.

—Un de sol és avorrit —va dir la dependenta. I en va capturar un altre qualsevol amb una mena de cassó que em va recordar un cullerot de servir sopa. Va donar-me'ls tots dos en una bossa de plàstic plena d'aigua, tancada per dalt amb una cinta enganxosa. No me'ls va voler cobrar. A mi em va tranquil·litzar no haver de pagar per sentir-me acompanyada.

En lloc de comprar un aquari, vaig acomodar-los en un gerro de flors ample, de vidre esmerilat, que la meva germana, la Beatriz, m'havia regalat temps enrere. Vaig posar-lo a l'ampit de la finestra del meu dormitori per poder-los observar lateralment, travessats pels rajos de llum que venien de fora. Aquella llum encara era pàl·lida i tardorencia quan van arribar els peixos, però vaig intuir que, amb el capvespre lilós del mes d'agost, la imatge resultaria preciosa de debò. El vidre corbat del gerro fragmentava les sacsejades dels seus cossos en configuracions visuals insòlites. Quan l'aigua era neta, mirar els peixos s'assemblava a mirar els llums d'un arbre de Nadal amb un calidoscopi. I, quan s'enterbolia, després d'uns quants dies sense canviar-la, almenys l'escena no era tan fastigosa com ho podria haver estat.

Al començament, la Cleo i en Rob no tenien cap nom i jo m'hi referia en funció dels seus atributs, cosa que m'obligava a confrontar-los contínuament i a elegir, entre les qualitats de tots dos, no només aquelles que els diferenciaven, sinó les que els feien oposats de manera decidida. Els anomenava, per exemple, «l'ansiós» i «el flegmàtic», o «el gras» i «l'escanyolít»,

però mai «el brillant» ni «el que és una mica menys brillant —tot i que força brillant, en tot cas». Després, la meva neboda, l'Ada, va improvisar-ne els dos noms. Aquells dies portava per tot arreu una petita enciclopèdia il·lustrada de tapa dura que la Beatriz li havia comprat, d'una caixa de saldos editorials. Estava aprenent a llegir. Acostumava a assenyalar cada paraula escrita, en un llibre o a qualsevol lloc, i en balbucejava amb molt d'esforç algunes síl·labes, abans de passar a una altra paraula o a un altre assumpte. Va obrir l'enciclopèdia per les primeres pàgines, sobre el món egipci, i primer va dir «Cleo». Després, va aturar-se a l'apartat dedicat a la Revolució Francesa, al final del volum, presidit per la bandera tricolor i per un retrat de Maximilien de Robespierre.

—Rrroo, rrob —va dir entre dents.

No recordo si va arribar a dir-ne el nom sencer. En tot cas, era massa llarg per a un peix i vaig adoptar, sense reserves, Cleo i Rob com a noms definitius. Em va semblar adient que no significuessin res d'especial per a nosaltres.

Alimentar la Cleo i en Rob es va convertir en un dels meus rituals preferits. Em despertava cada dia moguda per un sentit del deure que no havia experimentat mai, així que em prenia molt seriosament tots els aspectes del procés. Mentre em preparava el cafè de l'esmorzar, seleccionava amb unes pinces cinc o sis escates d'un pot de menjar per a peixos i les dipositava amb delicadesa sobre la superfície de l'aigua del gerro, com si fossin els continents acabats de dividir de Pangea. Tan bon punt percebien la vibració de les escates a l'aigua, la Cleo i en Rob emergien audaços des d'on fossin, però ella era més voraç que no pas ell i, tot sovint, engolia la major part de les escates abans que en Rob en pogués atrapar cap. Llavors, jo esperava que la Cleo estigués entretinguda a Amèrica del Nord o més enllà i oferís a en Rob escates addicionals a Oceania. Era important, per a mi, proporcionar-los una quantitat d'aliment similar.

No rebia mai visites, tret de les de ma germana. Apareixia cada dijous amb l'Ada, després de recollir-la al curs de natació. Arribaven ben entrada la tarda perquè sempre tenien encàrrecs inajornables a fer, i se n'anaven d'hora perquè no volien causar-me cap molèstia. En realitat no em feien nosa, però tampoc no volia que les trobades s'allarguessin. L'harmonia de la meua vida domèstica amb la Cleo i en Rob era una bombolla fràgil de sabó, i temia que una presència excessiva d'elles dues pogués fer que tot el que jo havia construït desaparegués a l'aire amb un esclat discret.

De vegades, quan la Beatriz preguntava «Com estàs?», em semblava notar un cert matís en la modulació de la frase, potser una lleu inflexió aflagida, que funcionava a tall d'advertència i m'indicava que ma germana tenia la temptació de parlar amb mi de com ens

sentíem. En aquests casos, jo eludia respondre i m'interessava pels progressos de l'Ada en el curs de natació i per si encara tenia por de l'aigua. Quan sentia el seu nom, ella omplia el lloc que abans ocupaven els meus recels amb una xerrameca lleugera i entusiasmada, i la meua germana tornava a una conversa de poca transcendència. M'agradava l'olor de piscina i de sandvitx que l'Ada deixava a les habitacions quan totes dues, per fi, se n'anaven i jo em tornava a quedar sola.

Em guanyava la vida com a redactora de continguts digitals. L'empresa en què meua germana treballava es dedicava a alimentar pàgines web molt diverses amb articles que generessin visites. Va ser ella qui em va aconseguir la feina. Jo produïa, cada setmana, per encàrrec, un nombre variable de textos de temàtiques diferents, depenent de les necessitats. Algunes vegades podia escollir o refusar arguments, i m'interessaven especialment els assumptes prosaics, els articles que tenien com a única finalitat allargar-se durant un nombre més o menys extens de línies per explicar que és millor fer una dieta saludable que fer-ne una de no saludable, que és més agradable viure en un apartament lluminós que no pas en un tuguri o que seràs una persona més sàvia si dediques el temps a aprendre coses.

Gairebé no sortia de casa, així que només tenia converses amb els repartidors que em portaven la compra setmanal i amb el meu veí Monti, que passava el dia guaitant a l'escala a la recerca de contacte humà. Havia arribat a conèixer en Monti força bé. Sabia, per exemple, que gastava fortunes en apostes esportives, que tenia una marca de naixement enmig del pit amb forma de cor i que aquella marca no estava col·locada exactament sobre el lloc del cor, sinó una mica més a l'esquerra, com si fos un error de senyalització. Tots tres eren assumptes que ell no podia evitar i dels quals no se sentia orgullós. A mi em semblava que la vida d'en Monti no tenia lloc fora de l'escala i que tot el que coneixia d'ell estava perfectament relacionat: la dedicació a les apostes esportives amb la seva inexistència, i la marca de naixement amb el seu destí solitari.

Sigui com sigui, el més habitual era que les nostres converses fossin circumstancials. Vaig parlar-li de la Cleo i d'en Rob al cap de poc d'haver-los portat, i ell em va suggerir que aconseguís un paquet d'elements decoratius per a aquaris. Vaig trobar-ne un a la secció de complements per a mascotes del supermercat en línia i el vaig encarregar de seguida. Així que el vaig tenir a les mans, vaig obrir la bossa emocionada i atenta a les possibilitats que ofería cada peça, component, de manera irreflexiva, un inventari d'oportunitats de joc. Inclouia un petit cofre del tresor, un submarí blau neó, un bussejador articulad, una sirena esplèndida i cinc algues de colors llampants, tot de plàstic.

Amb aquelles joguines creava escenes interessants a dins del gerro. Col·locava el cofre al fons, entre les algues, i el bussejador al damunt del cofre, que sostenia el submarí amb els braços estesos. Formaven una petita torre i el periscopi sortia sobre la superfície de l'aigua —m'agradava pensar que els tripulants hipotètics del submarí hi observaven el que succeïa al meu apartament. A la sirena, en canvi, per la morfologia inestable del seu cos, l'havia de recolzar amb cura aprofitant la curvatura del vidre perquè es mantingués en posició vertical i no semblés un cadàver abandonat. Després, m'empescava un pretext narratiu que en justificués la posició allunyada del grup. M'ajeia a l'estora, acomodada entre coixins, i tancava els ulls per imaginar successos que tenien lloc entre els personatges d'aquells decorats. Algunes vegades, m'adormia amarada d'una fascinació tranquil·la i captivadora, empatxada de somni i d'invenció, i amb la sensació d'experimentar una mena de trànsit. Els decorats duraven pocs minuts perquè era urgent retirar-los de l'aigua a fi que la Cleo i en Rob tinguessin prou espai per nedar, però perduraven durant uns dies a les meves fantasies.

Sense gaire esforç, amb el pas de les setmanes, vaig perdre l'interès per qualsevol de les activitats amb què ocupava el temps abans que es morís el meu pare, i les vaig substituir per l'observació dels peixos i la resta de les tasques que s'hi relacionaven. Vaig adquirir una perspectiva nova i reconfortant sobre la meua pròpia importància: jo, per fi, era essencial per a la supervivència dels altres. Complaguda amb aquella expectativa, gaudia de totes les diversions que era capaç d'inventar per estrènyer el vincle amb la Cleo i en Rob. Ells dos es comportaven com criatures felices i ocioses. Semblaven satisfets amb la sort de viure amb mi, que els estimava tant. Més enllà, no hi havia res més que m'hagués de preocupar.

Una nit particularment freda, vaig tenir la pensada d'abrigar el gerro en què nedaven la Cleo i en Rob amb una bufanda que havia estat de la meua última companya de pis, la Paula. No pensava en ella des que se n'havia anat, un dia abans que el meu pare es morís. L'havien seleccionada per participar en un programa de televisió, *El teu gran somni*, i des d'aquell moment no en vaig tornar a saber res. El programa era del tipus «un concursant incaut, diferent en cada episodi, supera una gimcana de proves cada cop més vergonyoses o repulsives». Les proves eren eliminatòries i l'objectiu era arribar a la prova final, la més vergonyosa i repulsiva de totes. Si el concursant també superava l'última, rebia una quantitat de diners suficient per complir el seu gran somni, tant se valia el que fos. Al cap de poques hores d'haver rebut la trucada, mentre feia les maletes i desava en caixes tot el que no hi cabia, vaig demanar a la Paula quin era el seu gran somni, i em va dir que era participar en un programa de televisió.

Ella havia treballat durant un temps vestida de conillet rosa en un centre comercial. Sortia cada tarda de casa nostra amb una disfressa voluminosa de peluix; al començament, a dins de dues bosses grans —una per al cap i l'altra per al cos— i, al cap de poc, cansada de dissimular-la, ja amb les dues parts del conill entre els braços, com si no portés un vestit, sinó la pell real d'un animal momificat. Es col·locava durant hores a la part més transitada de l'edifici, al vestíbul o al costat de l'ascensor, amb una safata d'aspecte campestre, per oferir una degustació de bastonets de pastanaga als visitants. Representava, vestida així, una marca de refrigeris vegans, i no tenia gaire èxit. Tal vegada perquè pot ser contradictori oferir refrigeris vegans vestida de conill, tal vegada perquè els bastonets de pastanaga envasats no eren seductors des de cap punt de vista.

No hi va deixar gaires coses, a l'apartament, malgrat que, quan una persona se'n va de qualsevol lloc on ha passat un temps —vam viure juntes gairebé dos anys— hi acostuma a abandonar una gran quantitat d'objectes personals, però sí aquella disfressa, estesa al damunt del llit on dormia. Em va dir que algú la vindria a recollir. Això no va passar mai i jo no sabia què fer-ne, però tampoc m'importava, tot i que donés a l'habitació lliure un aspecte de sala de vetlla perpètua. La Paula era endreçada —crec que m'agradava per això—, així que no es va desentendre d'un rastre de bolígrafs, rebuts i agulles dels cabells. Només es va descuidar de buidar un calaix ple de mocadors, gorres, guants i bufandes, en el qual també vaig trobar algunes monedes, la targeta d'una tarotista —Marián Rubí— i la d'un odontòleg —el doctor Balea.

Vaig guardar les monedes i em vaig desfer de les targetes. Després, entre les bufandes, vaig triar-ne una de flors i vaig agençar la tela al voltant del gerro de la Cleo i en Rob perquè tingués forma de niu, acotxant el recipient per la part de baix. Vaig calcular que, si en cobria completament el vidre, els peixos quedarien negats a dins de la foscor, i no volia que la meua diversió interferís en el seu benestar. A partir d'aquell moment, regirava cada dia el calaix de la Paula per renovar la roba amb què vestia el gerro. Els canvis d'indumentària animaven la decoració del meu dormitori, que, d'altra banda, era sòbria i poc interessant.

L'austeritat i la moderació eren la quinta essència del meu caràcter. Gairebé no tenia despeses —no tenia cotxe, no tenia amics, no m'agradava anar al cinema ni menjar en restaurants. Tampoc no tenia aspiracions. Pagava molt poc pel meu apartament, que era humit i fosc a la tardor però també fresc a l'estiu. En tot cas, em semblava millor que no pas viure a la casa de Soutelo amb mon pare. Me'n vaig anar d'allà perquè m'hi avorria. I perquè la Beatriz se n'havia anat abans i hi ha persones que no fem més que perseguir un deixant.

En acabat, va resultar que a la ciutat també m'hi avorria, però llavors ja no vaig tenir ganes de tornar-me a traslladar.

Quan la Beatriz parla de Soutelo amb l'Ada, sempre li diu que és el lloc d'on venim i, més rarament, que Soutelo és la nostra aldea. Al cap de poc d'haver-se mort el pare, ella va decidir que seria millor vendre la casa i a mi em va semblar bé, encara que també vaig pensar que, potser, no valia gaire i que, a més a més, un cop venuda, a nosaltres tres no ens quedarien llaços amb res. És possible que, per a la Beatriz, sigui millor així. A ella no li agrada la casa. En tot cas, això ara no té importància. Tampoc no té relació amb la Cleo i en Rob, amb el seu aspecte distret, amb les seves nedades encantadores, amb les nostres rutines felices.

El meu món era un lloc serè i amb significat. Els peixos determinaven una manera diferent d'entendre la dimensió dels dies, però també l'aparença dels llocs. Complia horaris, menjava fruites i verdures, l'apartament sempre estava net i recollit. Algunes tardes, era capaç de redactar sense distreure'm un article impersonal sobre els objectes que no poden faltar-te a la maleta per viatjar a Malta, sobre les sèries d'hospitals més longeves de la història de la televisió o sobre l'auge de les criptomonedes. Alguns matins, també aconseguia fer exercici en una bicicleta estàtica. Els objectes que m'envoltaven i les seves ombres tenien un aspecte agradable, i les noves tasques formaven part d'un univers complet amb normes pròpies, un paradís autosuficient. A dins, les hores eren lleugeres com esponges de bany.